

تاریخ بنی اسرائیل هنوز هم ادامه دارد

بیشترین درس ها و عبرت ها را در سرگذشت قیام حضرت موسی(ع) و قوم بنی اسرائیل می توان یافت.

بیشترین درس ها و عبرت ها را در سرگذشت قیام حضرت موسی(ع) و قوم بنی اسرائیل می توان یافت.

به گزارش خبرنگار مهر، روز گذشته خبری پیرامون تولید سریال حضرت موسی (ع) منتشر شد. تحقیق و نگارش سریال از سر گرفته شده است تا این پروژه عظیم به مرحله ساخت برسد. داستان حضرت موسی (ع) و سرنوشت قوم بنی اسرائیل از پرتکرارترین داستان هایی است که در سوره های مختلف قرآن کریم به چشم می خورد.

قرآن کریم کتاب راهنما و هدایت بشر به سوی کمال و رسیدن به خداوند متعال است. سرگذشت حضرت موسی (ع)، بیش از پیامبران دیگر در قرآن کریم تکرار شده و در بیش از سی سوره بیش از صد بار به ماجرای موسی و فرعون و بنی اسرائیل اشاره شده است. اگر آیات هر سوره را جداگانه بررسی کنیم، خواهیم دید که این تکرار جنبه لغویت ندارد، بلکه در هر سوره ای به تناسب آنچه در آن سوره مطرح شده به عنوان شاهد و نمونه به داستان موسی (ع) اشاره می شود، به علاوه چون کشور مصر وسیع تر و مردم آن دارای تمدن پیشرفته بودند و دستگاه فراعنه هم مقاوم بودند، لذا قیام موسی از اهمیت بیشتری برخوردار بود و نکات عبرت انگیز بیشتری را در بر دارد.

می توان گفت قرآن برای آسان شدن فهم معارف سنگین، از مثل و قصه استفاده کرده است و قصه های حقیقی را به صورت گزینشی و با بهترین شیوه ها، با هدف اصلی درس و عبرت آموزی بیان کرده است؛ و هر قصه ای را که درس و عبرت بیش تری دارد، تکرار کرده است؛ از این رو قصه های حضرت موسی (ع) و قوم بنی اسرائیل بیشتر تکرار شده است.

در تاریخ یک ملت و قوم، صدها نکته آموزنده علمی نهفته است که در هر جایی از قرآن به عنوان یک شاهد عینی و تجربی در قالب فلسفه و علت شکل گرفتن حوادث تاریخی مثل شکست ها و پیروزی ها و عوامل رشد اخلاقی و یا فساد اخلاقی و... مطرح است. برخی از نکات آموزنده داستان بنی اسرائیل عبارتند از: هر کس در برابر فرمان های خدا لجاجت و سرپیچی کند ذلیل می شود؛ (بقره، ۶۱). انحراف از توحید به شرک و بت <lm>پرستی بزرگ <lm>ترین گناه و انحراف است. (بقره، ۵۱-۵۴). اگر در ایمان آوردن و پیروی از پیامبران الهی، بندگان سخت بگیرند، خداوند متعال هم بر آنها سخت می گیرد. (بقره، ۶۷-۷۴).

وقتی بخشی از تاریخ یک قوم یا ملت بیان می شود، در حقیقت تکرار نیست، بلکه در هر فراز آن نکته ای تازه وجود دارد و بیان یک قانون و اصل جدید از انگیزه و فلسفه تاریخ است. در سوره بقره، آیه ۴۰ می فرماید: «ای فرزندان اسرائیل، نعمت هایم را که بر شما ارزانی داشتم به یاد آورید و به پیمانم وفا کنید، تا به پیمانتان وفا کنم، و تنها از من بترسید» که بعد از یادآوری نعمت های بزرگ مادی و معنوی این اصل را یادآور شده که وعده های پیروزی که به شما داده شده یکطرفه نیست شما به پیمانتان وفا کنید تا من هم به پیمانم وفا کنم و یک قانون سرنوشت ساز تکوینی در تاریخ انسان ها است.

در ماجرای بنی اسرائیل و فرعون در آیه ۴۹ و ۵۰، سوره بقره، می فرماید: ما شما را از عذاب و نابودی فرعون نجات دادیم، پیامبر فرستادیم و با چشم خود دیدید که دشمن شما را غرق کردیم ولی شما به دنبال غیبت چند روزه حضرت موسی علیه السلام به دنبال گوساله پرستی رفتید. در آیات مذکور عوامل بدبختی و خوشبختی در تاریخی قوم بنی اسرائیل بیان شده و هر کدام با بینش تازه و نکات جدید و قوانین و اصولی همراه است که جنبه تکرار ندارد و این رویه در تمام قسمت هایی که ماجرای بنی اسرائیل تکرار شده، جاری است.

باید گفت تاریخ بنی اسرائیل هنوز هم ادامه دارد، ولی آنچه که مربوط به فلسفه تاریخ است، عوامل شکست و ذلت و نابودی بنی اسرائیل است که بارها تکرار شده و باز هم تکرار می شود. از جمله ویژگی بنی اسرائیل دشمنی، لجبازی، مادی گرایی و حس گرایی بوده که این خصیصه در کفار زمان پیامبر (ص) و جوامع امروزی نیز بوده و هست و قرآن قصه های آنها را تکرار کرده است، تا مردم عبرت گیرند و دچار این نوع بدبختی نشوند شاید بتوان گفت: علت توجه مکرر قرآن

به زندگی حضرت موسی (ع) و قوم بنی اسرائیل به دلیل سرنوشت پر فراز و نشیب این قوم و شباهت بیش از حدِ مقاطع زندگی آنها با حیات مسلمانان است.

داستان جنگ بدر در اسلام شباهت زیادی به سرنوشت همراهان طالوت دارد. بنا بر شواهد تاریخی، تعداد مجاهدان هر دو سپاه - سپاه طالوت و سپاه پیامبر اکرم (ص) ۳۱۳ نفر بوده و هر دو مقابل تعداد زیادی از مشرکان به مبارزه پرداختند و در نهایت پیروز شدند. قرآن به داستان طالوت و همراهانش اشاره می کند و پایمردی و صبر آن گروه اندک را در مقابل گروه زیادی از کافران می ستاید تا الگو و نمونه برای مسلمانان باشد. در روایات فراوانی، امامان معصومین (ع) به همین شباهت اشاره کرده اند. در یکی از آنها، خطاب به امت آمده است: شما نیز چونان بنی اسرائیل هستید و کارهای آنها را انجام خواهید داد.

داستان ساختن گوساله طلایی، توسط سامری منافق، و پرستش آن از سوی بنی اسرائیل، و بی اعتنایی آنان به منع هارون (ع)؛ وصی حضرت موسی در چهار سوره تکرار شده است تا شاید مسلمانان بیدار شوند و گرفتار فتنه منافقان نشوند.